

Bilim
Çocuk

Okula
Başlıyoruz

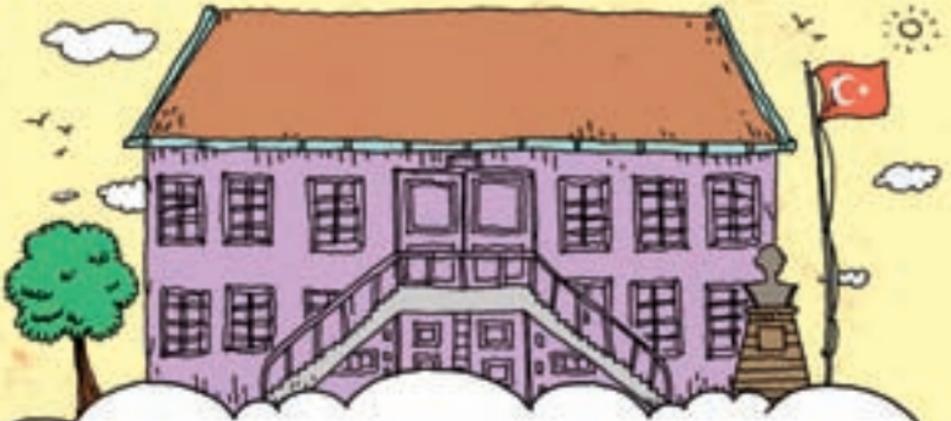
Bu kitapçığın sahibi

Hazırlayan: Aslı Zülal
Çizimler: Barış Hasırcı
Grafik Tasarım: Ayşegül Doğan Bircan

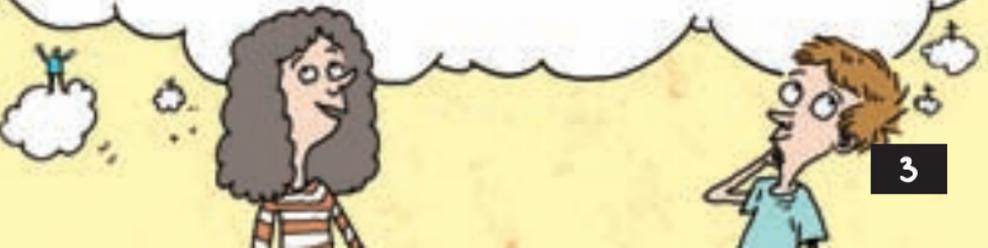
Eylül 2010

Okula Başlıyoruz

Okul, her gün yeni bilgiler ve yeni beceriler öğrendiğimiz, keşifler yaptığımız, arkadaşlarımızla birlikte zaman geçirdiğimiz, oyunlar oynadığımız bir yer. Bu nedenle, okulların açılması tüm çocukları heyecanlandırıyor, sevindiriyor.

Bu kitapçıkta, okulda arkadaşlarınızla birlikte oynayabileceğiniz oyunlar, çeşitli gözlem projeleri ve okul yaşantınızla ilgili çeşitli etkinlikler yer alıyor. Bu etkinlikleri yalnızca okulun ilk zamanlarında değil, yıl içinde de yapabilir, önerdiğimiz oyunları oynayabilirsiniz.

Okul Yaşantınızı Anlatan Bir Kitap Hazırlayın

Önce kitabınızın biçimine, kaç sayfa olacağına ve içinde nelere yer vereceğinize karar verin. Kitabınız okuldaki arkadaşlarınız, sınıfınız, öğretmeniniz ya da okulunuzun bahçesiyle ilgili olabilir. Kitabın her sayfasında bu konulardan birine yer verebilirsiniz ve bunların her biriyle ilgili kısa yazılar yazıp kendi resimlerinizle süsleyebilirsiniz. Dilerseniz, yalnızca resimlerden oluşan bir kitap da hazırlayabilirsiniz.

**Örneğin, bir akordeon
kitap yapabilirsiniz...**

Ya da büyük olan sayfa en altta kalacak şekilde, farklı büyüklüklerdeki sayfaların üst üste dizilmesiyle oluşturulmuş böyle bir kitap...

Ya da sayfaları ortadan zımbayla birleştirilmiş böyle bir kitap...

Okulun ilk gününe hazırlık için neler yaptığınız da bir kitap konusu olabilir. Bunun için kendinize bazı sorular sorabilirsiniz. Örneğin, okul günlerinde akşamları biraz daha erken uykuya yatmanız gerekecek mi? Yatmadan önce çantanızı hazırlamak işinizi kolaylaştıracak mı? Okula giderken giyeceğiniz giysileri akşamdan çıkarıp bir kenara koyacak mısınız? Kitabın her sayfasında bu hazırlıklardan birini anlatabilirsiniz.

Ben Her Şeyi Yapabilirim!

Okulların açılması yeni bir başlangıç sayılabilir.

Bu başlangıç, gelecekte neleri daha iyi yapmak istediğinizi düşünmek için çok uygun bir fırsat olabilir.

Önce, geçtiğimiz yıl olumlu bulduğunuz davranışlarınızı, sizi sevindiren olayları düşünün. Bunların her biri için kendinizi kutlayın. Sonra da bu yıl neleri daha iyi yapmak, kendinizi hangi konularda daha çok geliştirmek istediğinizi düşünün. Örneğin, ödevleri tamamlamak, sabah zamanında uyanmak, daha çok kitap okumak gibi konularda kendinizi geliştirmek isteyebilirsiniz.

	1. Hafta	2. Hafta	3. Hafta
Dişlerimi Fırçalamak			
Ödevlerimi Tamamlamak			
Sabahları Erken Kalkmak			
Daha çok Kitap Okumak			

Kendinizi geliştirmek istediğiniz bu konularla ilgili bir liste yapabilirsiniz. Bu listede çok farklı şeyler yer alabilir. Dişlerinizi düzenli fırçalamak, sabahları erken kalkmak, daha çok kitap okumak gibi...

Son olarak da bu listeyi bir çizelgeye dönüştürün. Çizelgenizin ilk sütununa yapmak istediklerinizi alt alta yazın. Her hafta, bunlardan başardıklarınızın yanına bir yıldız, çiçek ya da sevdiğiniz başka bir şeyin resmini yapın.

Okulda Define Avı

Define avı oyununda, oyuncular ya da takımlar, başlangıçta kendilerine verilen listede yer alan nesnelere bulur ya da belli işleri yaparlar. Ancak önceden belirlenen bir süre içinde! Bu işlerin her birinin farklı birer puanı vardır. En çok puan toplayan oyuncu ya da takım oyunu kazanır.

Siz de okulda bir define avı düzenleyebilirsiniz. Oyunu birkaç arkadaşınızla birlikte takımlar oluşturarak planlarsanız çok daha eğlenceli olur.

Oyunu planlayan takım, bulunacak nesnelerin ya da yapılacak işlerin listesini yapar. Bu listeyi oyuncu ya da takım sayısı kadar çoğaltır. Oyunun başında oyunculara ya da takımlara dağıtır. Oyuna bütün oyuncular ya da takımlar aynı anda başlar. Planlamayı yapan takımdakiler saat tutar. Oyunun başlama ve bitiş zamanını belirler. Belirlenen sürenin sonunda oyuncuların ya da takımların toplam puanları hesaplanır.

Sesleri Tanıma Oyunu

Sesleri tanıma oyununu bir grup arkadaşınızla birlikte ya da sınıfça oynayabilirsiniz.

Kurallar

Bu oyunda oyuncular birbirlerinin seslerini tanımaya çalışırlar.

Oyunculardan biri ebe, biri de oyunu yöneten kişi olur.

Ebe, öteki oyuncuların önüne geçerek sırtı onlara dönük bir biçimde durur.

Oyunu yöneten kişinin işaret ettiği başka bir oyuncu sessizce yerinden kalkar. Ebeye, aralarında birkaç adım kalacak kadar yaklaşır. "Ben senin arkadaşımım" der ve yerine döner.

Ebe, arkasını dönmeden bu oyuncunun kim olduğunu tahmin eder ve adını söyler.

Ebe yanılırsa, oyunu yöneten kişi bu kez yeni bir oyuncuyu, ebeye yaklaşıp "Ben senin arkadaşımım" demesi için seçer.

Ebe konuşan oyuncunun kim olduğunu doğru tahmin ederse o oyuncu yeni ebe olur. Oyun böylece sürer.

Okul Tombalası

Açık renk k

Sınıfın kapısı içeri mi
yoksa dışarı doğru mu
açılıyor?

Öğretmenimizin kolunda
saat var mı?

Okulun ba
çiçekler

Öğretmenler odası
kaçıncı katta?

Sınıfımızın kaç
penceresi var?

Okul mü
adı ne?

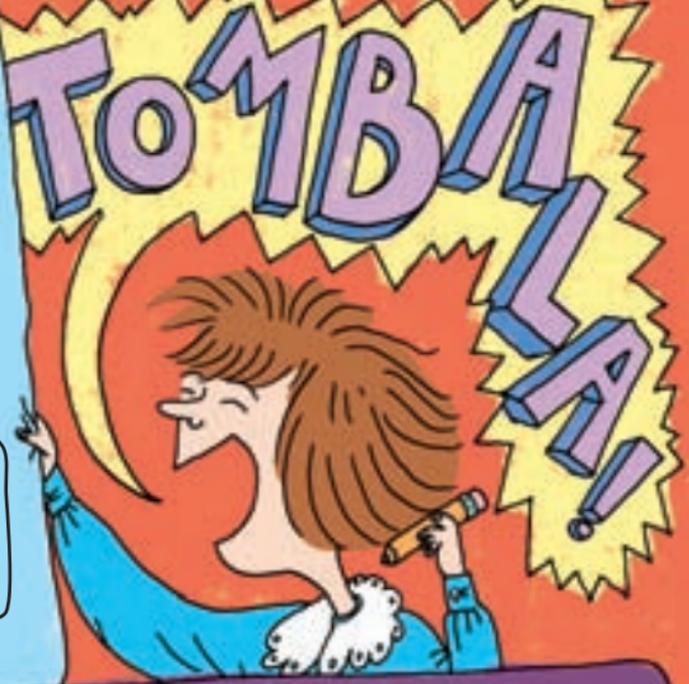
Bu tombala oyununu, sınıfta
arkadaşlarınızla birlikte oynayabilirsiniz.

Tombala oyununun kartlarını hazırlayın. Kartların
üzerindeki kutucukların her birinin içine okulunuz,
öğretmenleriniz ya da sınıf arkadaşlarınızla ilgili
sorular yazın. Ancak kutucukların içinde yanıtın
yazılmasına yetecek kadar boşluk olmasına dikkat edin.
Tüm kartlarda aynı soruların yer almasını sağlayın.

k karton → Makas → Kalem → Cetvel)

un bahçesindeki
kler ne renk?

ul müdürümüzün
ı ne?

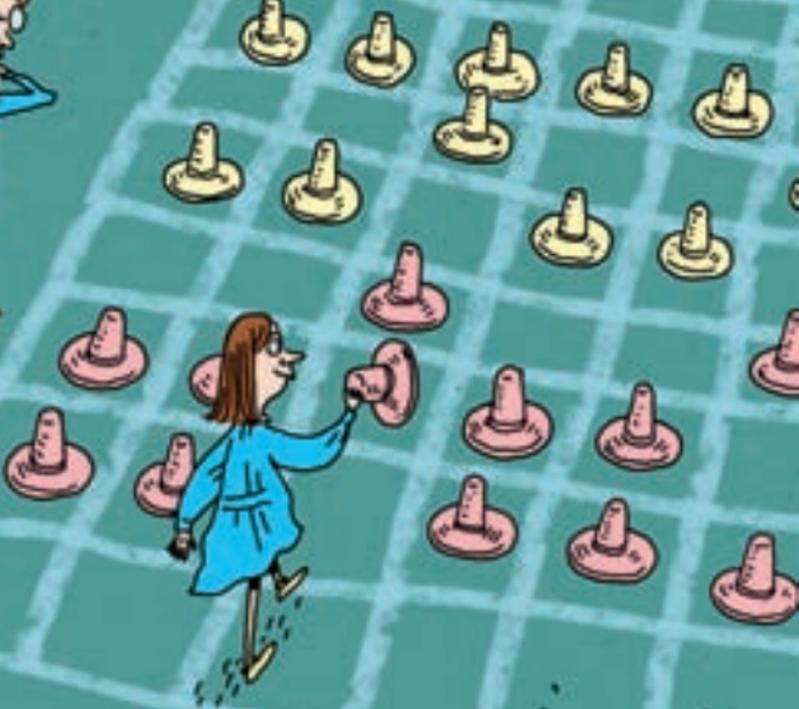

Kurallar

- Her oyuncuya bir tombala kartı verilir.
- Oyunun amacı, karttaki bütün soruların yanıtlarını bularak bunları kutucuklardaki boş yerlere yazmaktır.
- Oyuncular, soruların yanıtlarını bulmak için sınıfın içinde dolaşabilir, arkadaşlarına sorular sorabilirler.
- Oyunculardan biri, kartlardaki tüm soruların yanıtlarını yazdığı anda oyun sona erer. Bu oyuncu yüksek sesle yazdığı yanıtları okur.

Dev Dama Oyunu

Kocaman bir oyun alanında, kocaman piyonlarla dama oynamak ister misiniz? Dilerseniz arkadaşlarınızla iki takım oluşturarak bu oyunu daha da eğlenceli hale getirebilirsiniz.

Malzeme

- Tebeşir • 32 plastik ya da kâğıt tabak
- 32 plastik ya da kâğıt bardak • Akrilik boya • Tutkal

• Akrilik boyayla kâğıt tabaklardan 16'sının arkasını bir renge, 16'sının arkasını da başka bir renge boyayın. Bunlar piyonlar olacak.

• Plastik bardakları baş aşağı duracak şekilde tabakların arkasına yapıştırın. Bu sayede piyonları kolayca hareket ettirebileceksiniz.

• Tebeşirle yere, her kenarında 8 kutu olan kare şeklinde bir dama oyun alanı çizin. Bu, toplam 64 kutu olması demek.

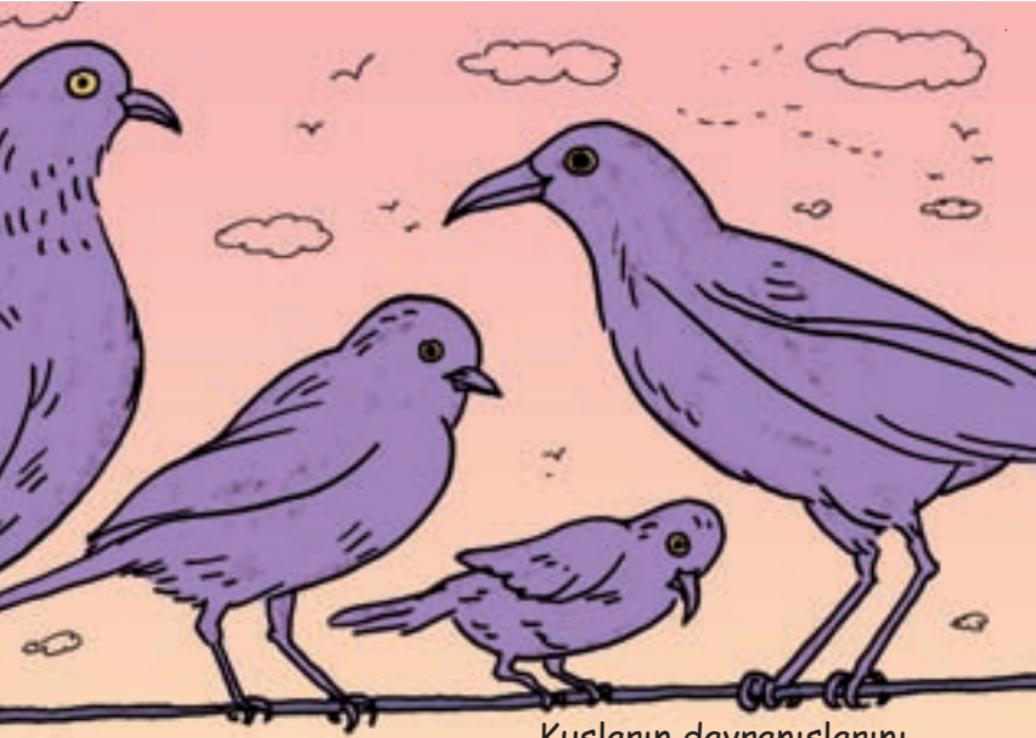
• Kutuların yarısının içini resimdeki gibi tebeşirle boyayın. İşte dev dama oyununuz hazır.

Okulunuzun Bahçesindeki Kuşları Gözlemleyin

Okulunuzun bahçesinde kuşlar var mı? Bu kuşları gözlemlemek çok iyi bir proje olabilir. Serçe, güvercin, saksağan, kumru, hatta büyükbaştankara ve saka gibi kuşları bu şekilde gözlemleyebilirsiniz. Ansiklopedilerden, kuşlarla ilgili rehber kitaplardan ve İnternet'ten kuş türlerini araştırabilirsiniz.

Kuşların davranışlarını gözlemleyin, renklerine, gagalarının ve kanatlarının biçimine, büyüklüklerine, çıkardığı seslere dikkat edin. Ötüşlerini birbirinden ayırt edebiliyor musunuz? Gözlemlerinize ilgili notlar alın. Gördüğünüz kuşların basit çizimlerini de yapabilirsiniz.

Okulunuzun Bahçesindeki Ağaçları Gözlemleyin

Okulunuzun bahçesinde ya da çevresinde ağaçlar var mı? Bu ağaçları gözlemlemek de ilginç bir proje olabilir. Ansiklopedilerden, ağaçlarla ilgili rehber kitaplardan ve İnternet'ten ağaç türleriyle ilgili bilgi edinebilirsiniz.

Ağaçların kabuklarının, yapraklarının, varsa çiçeklerinin ve meyvelerinin özelliklerini inceleyin. Bazı ağaç türleri, yalnızca uzaktan nasıl göründüklerine bakılarak bile diğerlerinden ayırt edilebilir.

Ağaçları tanımak için en önemli ipuçlarından biri yapraklarının biçimidir. İncelediğiniz ağaç iğneyapraklı mı, yoksa geniş yapraklı mı? Yaprakları büyük mü, yoksa küçük mü? Yapraklarının biçimi neye benziyor, kenarlarında tırtıklar var mı? Gözlemlerinizi not edin, çizimlerle zenginleştirin.

Ağaç gövdelerinin izlerini biriktirmek ister misiniz? Bunun için bir kâğıda ve pastel boyaya gereksiniminiz olacak. Kâğıdı ağacın gövdesine yaslayın ve pastel boyayı çok bastırmadan kâğıdın üzerinde gezdirin.

Okulunuzdaki Kelebekleri, Tırtılları, Karıncaları, Arıları ve Diğer Böcekleri Gözlemleyin

Böcek türlerinin birçoğu kışı gizlenerek ya da kış uykusunda geçirir. Ama ilkbahar aylarında onları bahçelerde rahatlıkla gözlemleyebilirsiniz. Okulunuzun bahçesindeki böcekleri gözlemlemek de ilginç bir proje olabilir. Ansiklopedilerden, böceklerle ilgili rehber kitaplardan ve İnternet'ten böcek türleriyle ilgili bilgi edinebilirsiniz.

Böcekleri ayırt etmenin en kolay yolu, bacaklarını saymaktır. Çünkü bütün böcek türlerinin altı bacağı vardır. Unutmayın, örümcekler böcek değildir ve onların sekiz bacağı olur. Böceklerin bazılarının gözleri, bileşik göz yapısındadır. Yani, çok sayıda gözü vardır ve bu gözlerin hepsi birlikte işlev görür.

Bazı böcekler toprakta, yaprakların altında ya da çimenlerin arasında dolaşır. Onları görmek için dikkatli bakmanız gerekir. Böcekleri, onları rahatsız etmeden bir büyüteç yardımıyla da inceleyebilirsiniz.

Evinizin ve Okulunuzun Bulunduđu Yerleri Kapsayan Bir Harita Yapın

Evinizle okul arasında nasıl gidip geliyorsunuz? Her gün neler görüyorsunuz? Okulunuzun çevresinde ne tip yapılar var? Tüm bunları bir harita üzerinde gösterebilirsiniz.

Pazar yeri

kurbağalı
dere

Haritanızı yaparken renklerden ve simgelerden yararlanın. Örneğin, parkları göstermek için yeşil, akarsular için mavi, caddeler için gri rengi kullanabilirsiniz. Hastane, otobüs durağı, Pazar yeri, kütüphane gibi yapıları göstermek için de simgelerden yararlanabilirsiniz.

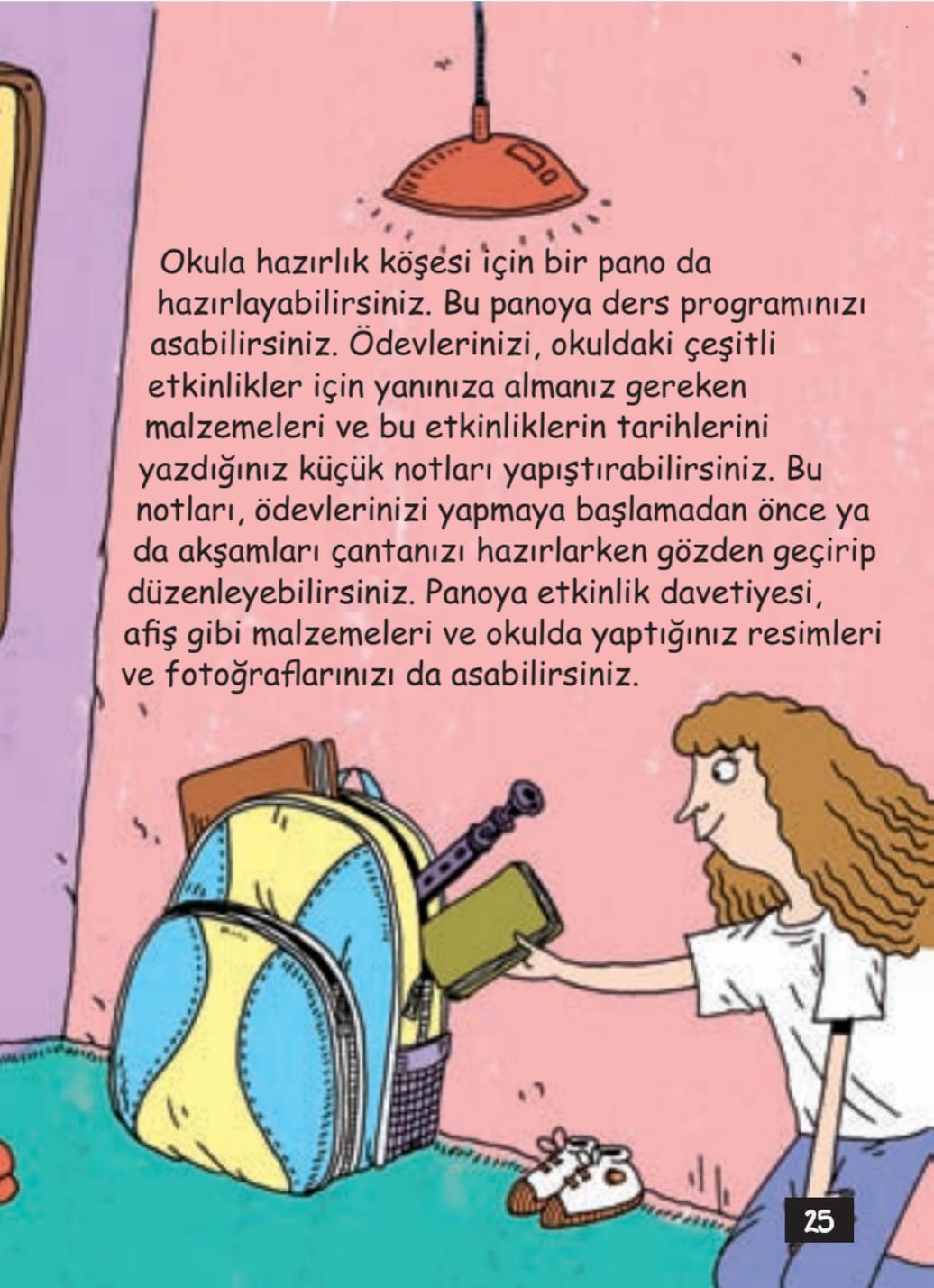
Haritanıza, caddelerin ve önemli yapıların adlarını da yazın. Haritanın bir köşesine, kullandığınız renklerin ve simgelerin ne anlama geldiğini gösteren küçük bir açıklama bölümü yapın.

● akarsu
■ Cadde
● park
📖 kütüphane
🏥 hastane

Okula Hazırlık Köşesi

Evde, okulla ilgili hazırlıklarınızı planladığınız ve okula giderken yanınıza alacaklarınızı biriktirdiğiniz bir köşe yapabilirsiniz. Her akşam yatmadan önce, ertesi gün yanınıza almanız gereken eşofman, top, müzik aleti, resim defteri vb malzemelerinizi ve okul çantanızı hazırlayıp bu köşeye koyabilirsiniz.

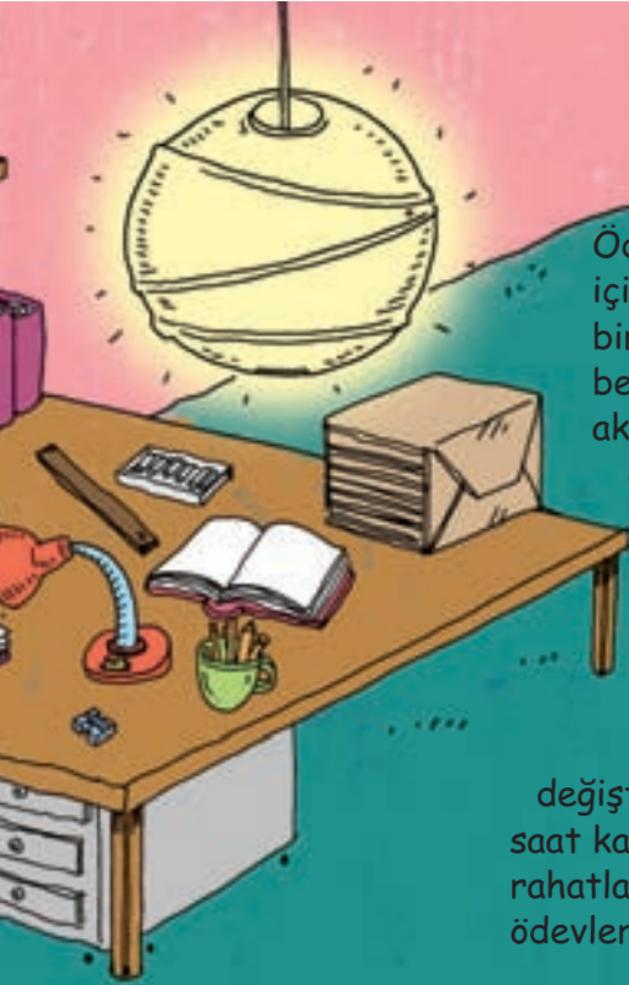
Okula hazırlık köşesi için bir pano da hazırlayabilirsiniz. Bu panoya ders programınızı asabilirsiniz. Ödevlerinizi, okuldaki çeşitli etkinlikler için yanınıza almanız gereken malzemeleri ve bu etkinliklerin tarihlerini yazdığınız küçük notları yapıştırabilirsiniz. Bu notları, ödevlerinizi yapmaya başlamadan önce ya da akşamları çantanızı hazırlarken gözden geçirip düzenleyebilirsiniz. Panoya etkinlik davetiyesi, afiş gibi malzemeleri ve okulda yaptığınız resimleri ve fotoğraflarınızı da asabilirsiniz.

Ev Ödevi Köşesi

Evde, ödevlerinizi yapmak için bir köşe hazırlayabilirsiniz. Bu köşeyi çeşitli resimlerle süsleyebilirsiniz.

Köşenizde, sözlükleri ve kitapları gerektiğinde yerinizden kalkmadan erişebileceğiniz bir yerde bulundurabilirsiniz. Kalem, silgi, cetvel, kalemıraş ve boya kalemleri gibi malzemeleriniz için atık malzemelerden kalemlikler ve çekmeceler de yapabilirsiniz.

Ödevlerinizi yapmak için kendinize bir zaman aralığı belirleyin. Örneğin, akşam üzerinden akşam yemeğine kadar olan süre bunun için çok uygun olabilir. Sözgelimi, okuldan geldikten sonra üzerinizi değiştirdikten ve yarım saat kadar dinlenip rahatladıktan sonra ev ödevlerinizi yapabilirsiniz.

İşe, gündüz okulda öğrendiklerinizi hızlıca gözden geçirerek başlamak ödevlerin daha çabuk bitmesini sağlayabilir. Düzenli olarak ara vermeyi unutmayın. Örneğin, her yarım saatte bir beş dakika ara verebilirsiniz. Bitirdikten sonra yaptıklarınızı hızlıca gözden geçirip gözünüze yanlıklar çarparsa bunları düzeltebilirsiniz.

Bir Takvim Yapın

Ev ödevi köşenizi süslemek için hem ayları ve günleri hem de mevsimleri gösteren bir takvim yapmak ister misiniz? Bu takvimin dairelerini çevirerek mevsimleri, ayları ve günleri kendiniz ayarlayacaksınız.

Malzeme:

- Karton
- CD
- Makas
- Boya kalemleri
- 3 maşa raptiye

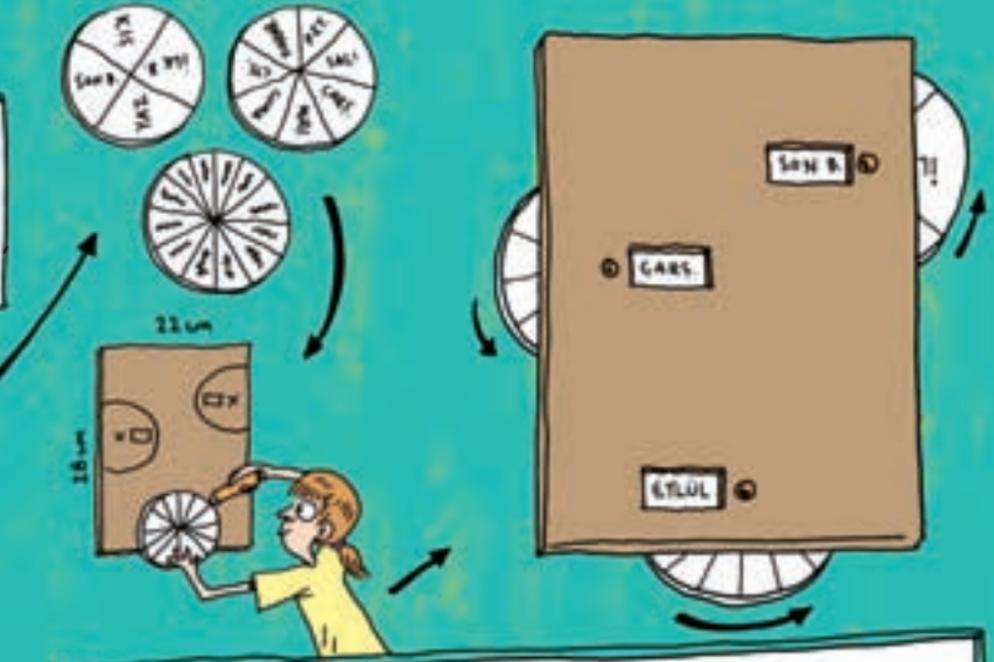

CD'yi kartonun üzerine koyarak kalemle çevresini çizin. Bu şekilde üç daire elde edin. Daireleri kesin.

Dairelerden birini 4, birini 7, birini de 12 eşit parçaya bölüp çizin. Bunun için bir yetişkinden de yardım alabilirsiniz.

Yüzeyini 4'e böldüğünüz dairenin her bir bölümüne mevsimlerin adlarını yazın. 7 bölümlü dairenin içine günlerin, 12 bölümlü dairenin içine de ayların adını yazın.

Yazıların, dairelerin çeperinin iki santimetre uzağından başlamasına özen gösterin.

Kartondan, bir kenarı 22 santimetre, bir kenarı da 28 santimetre olan dikdörtgen biçimli bir parça kesin.

Daireleri dikdörtgen biçimli kartonun üzerine yerleştirin. Yerlerini belirleyip işaretleyin.

Her daire için kartonun neresine delik açmanız gerektiğini de belirleyip işaretleyin.

Bu delikleri kesin. Daireleri kartonun arkasına koyup maşa raptiyeyle kartonla birlikte ortalarından delip tutturun.

Takviminiz hazır. Takvimin üzerini resimlerle süsleyebilirsiniz.

Okulun İlk Gününde Kendinize

Okulun ilk gününde, kendinize okulun son gününde okumak üzere bir mektup yazın. Sonra mektubunuzu katlayıp bir zarfa koyun ve zarfı kapatın.

Bu mektuba,

- Bu yıl okulda neler yaşamayı beklediğinizi ya da gerçekleşmesini ipe çıktığınız olayları
- Yakın arkadaşlarınızın adlarını ve onların sevdiğiniz özelliklerini, birlikte neler yaptığınızı

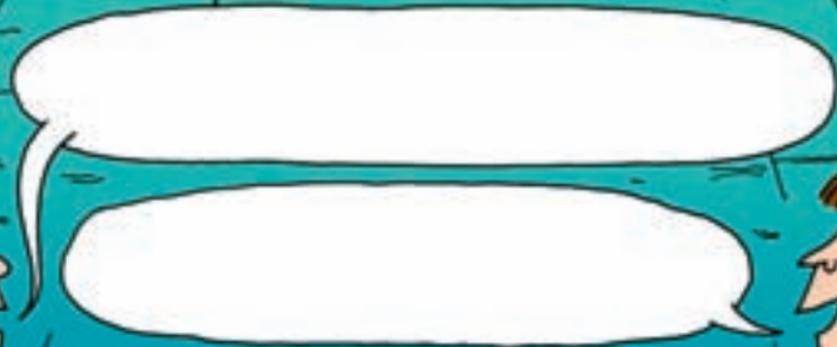
z Bir Mektup Yazın

Mektubunuzu okulun son gününe kadar saklayın. Okulun son gününde de açıp okuyun.

- Sevdiğiniz kitapların, filmlerin ya da oyunların adlarını

- Okulun ilk günündeki izlenimlerinizi, okulun bahçesindeki ağaçlar, çiçekler, kuşlar ya da böceklerle ilgili gözlemlerinizi yazabilirsiniz.

Konuşma balonlarının içini siz doldurun.

Bilim Çocuk dergisinin 153. sayısının ekidir.